

رویکرد آموزش و تربیت جنسی کودکان

(نکات کاربردی برای والدین و مربیان)

مؤلفان:

علیرضا فرهادغیبی

لیلا میکانیل

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	فرهاد غیبی، علیرضا، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	رویکرد آموزش و تربیت جنسی کودکان (نکات کاربردی برای والدین و مربیان)/ مولفان علیرضا فرهاد غیبی، لیلا میکانیل.
منحصرات نشر	حراسان رضوی: انتشارات جالبزر، ۱۴۰۰.
منحصرات ظاهری	۱۵۰ص: جدول.
شابک	۵۵۰۰۰۰-۲-۶۳۰-۲۶۳-۶۲۲-۹۷۸ : 978-622-263-630-2
وضعیت فهرست نویسی	فبا
یادداشت	کتابنامه: ص: ۱۴۱-۱۵۰
موضوع	امور جنسی -- آموزش به کودکان
موضوع	Sex instruction for children
موضوع	والدین و کودک
موضوع	Parent and child
موضوع	کودکان -- رفتار جنسی
موضوع	Children -- Sexual behavior
شناسه افزوده	میکانیل، لیلا، ۱۳۶۶-
رده بندی کنگره	۵۷HQ
رده بندی دیویی	۶۵/۶۴۹
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۵۶۳۶۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فبا

رویکرد آموزش و تربیت جنسی کودکان

علیرضا فرهاد غیبی، لیلا میکانیل

ناشر: انتشارات جالبزر

چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۵۰

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۶۳۰-۲۶۳-۶۲۲-۹۷۸

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرایی: زهرا مهدی زاده

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد، بلوار شهید رضوی، رویروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

فهرست مطالب

فصل اول

کلیات و مفاهیم

۱۱	پیشگفتار .....
۱۳	مقدمه .....
۱۵	ایمن کردن کودکان با تربیت جنسی .....
۱۶	تربیت جنسی کودک خود را به چه کسی بیارم؟ .....
۱۶	چه کارهایی برای تربیت جنسی کودک که تازه بدنیا آمده انجام بدم؟ .....
۱۶	خواب کودک .....
۱۷	خنثه کودکان .....
۱۷	حمام کردن کودک .....
۱۷	پوشیدن لباس .....
۱۸	آشنایی با اندام تناسلی .....
۱۸	اهمیت و ضرورت تربیت جنسی .....
۱۹	دوران کودکی مهمترین زمان برای آموزش مسائل جنسی است .....
۱۹	نتایج غفلت والدین و افراد مرتبط با امر آموزش کودکان و نوجوانان .....
۲۱	هدف از تربیت جنسی فرزند چیست؟ .....
۲۱	آموزش جنسیت و نقش جنسیتی و پرورش هویت جنسی .....
۲۲	اصول اساسی در تربیت جنسی کودک .....
۲۳	نقش عمده مدرسه در «تربیت جنسی» دانش آموزان .....
۲۵	دانش جنسی کودکان در سنین مختلف .....
۲۶	تا سن پنج سالگی، بچه‌ها باید .....

۲۶	بین نشن تا نه سالگی، بچه ها باید .....
۲۷	بین نه تا میزده سالگی، بچه ها باید .....
۲۸	پاسخگویی به پرسش های جنسی کودکان .....
۳۲	چند نمونه .....
۳۲	نوزاد از کجا می آید؟ چگونه بیرون می آید؟ .....
۳۲	بچه چگونه داخل شکم مادر می شود؟ .....
۳۳	اهمیت آگاه کردن کودکان .....
۳۳	روابط سالم .....
۳۴	آغاز راه .....
۳۴	خجالت نکشید .....
۳۴	اواسط نوجوانی .....
۳۵	اواخر نوجوانی .....

فصل دوم

مبانی، اهداف و مولفه های تربیت جنسی

۴۲	اهداف کلی تربیت جنسی .....
۴۳	آیا تمایلات جنسی در کودکان وجود دارد؟ .....
۴۴	اهمیت گفتگو با کودکان در مورد تمایلات جنسی .....
۴۵	زمان مناسب آموزش مسائل جنسی به کودکان .....
۴۷	مدیریت سؤالات جنسی کودکان .....
۵۰	مولفه های تربیت جنسی .....
۵۰	تربیت جنسی یک الزام است .....
۵۱	تربیت جنسی امری کاملاً فرهنگی است .....

- ۵۶ ..... تربیت جنسی باید به شکل غیر جنسی انجام گیرد
- ۵۶ ..... کنترل و مدیریت غریزه جنسی لازم، ساده و امکان پذیر است
- ۵۸ ..... جنبه جنسی انسان احتیاج به مراقبت بهداشتی، روانی، اجتماعی و اخلاقی دارد

فصل سوم

مراحل رشد جنسی کودک

- ۵۹ ..... دوران نهفتگی جنسی
- ۶۰ ..... مراحل پیدایش هویت جنسی
- ۶۱ ..... مراحل رشد جنسی
- ۶۱ ..... سوالات کودکان در سنین پیش دبستان
- ۶۱ ..... آموزش و مواجهه با رفتار
- ۶۳ ..... آموزش و مواجهه با رفتار
- ۶۴ ..... هویت جنسی
- ۶۵ ..... رفتارها، تمایلات، بازی ها
- ۶۶ ..... حرف زشت زدن (بد دهنی و فحش دادن)
- ۶۷ ..... رفتارها، تمایلات، بازی ها
- ۶۸ ..... آموزش و مواجهه با رفتار
- ۷۰ ..... تربیت جنسی در دوره کودکی
- ۷۳ ..... تربیت جنسی در دوره نوجوانی (راهنمایی و دبیرستان)

پیشگفتار

امروزه با پیشرفت جوامع ارتباطات و گستردگی آن نیز رشد روزافزونی را در حال تجربه است و به طبع آن تربیت و تعلیم جهت حضور در جامعه و فعالیت های اجتماعی روز به روز اهمیت بیشتری پیدا می کند. ارتباطات انسانی در جنبه های مختلفی روی می دهد و نقش و جایگاه افراد تعیین کننده نوع برقراری ارتباط میان فردی است و این نقش ها در شرایط مختلف مدام در حال تغییر میباشد در واقع افراد زمانی که در مقابل همدیگر قرار میگیرند برای خود نقشی اتخاذ می کنند.

در این میان نیازها و تمایلات انسانها تاثیر بسزایی در ایفای نقش خود دارد لذا کنترل و هماهنگی این نیازها با جایگاهی که در اجتماع دریافت کرده اند یا خواهند کرد لازمه تجربه یک زندگی سعادتمند به شمار می رود.

پیمودن یک راه منسجم جهت آموختن ایجاد این هماهنگی ها موجب می گردد علاوه بر اینکه فرد بتواند در جنبه های مختلف زندگی نقش درستی به خود گیرد نیز باعث می گردد بر خود، نزدیکان و جامعه آسیب وارد نسازد. اینجاست که تربیت معنا و جایگاه خود را پیدا کرده و اهمیت و ضرورتش را اثبات می کند. اولین و اساسی ترین نقشی که یک فرد در قدم های اول زندگی بر خود می گیرد جنسیتش است و در واقع تفاوت فیزیکی اولین تعیین کننده سوگیری رفتار یک انسان به شمار می رود، لذا اغراق آمیز نخواهد بود چنانچه بگوییم حساسترین و مهمترین و همچنین اولین نوع تربیت، تعلیم و تربیت جنسی برای یک انسان است

یک انسان از بدو تولد با کنجکاوی متولد می شود. زیرا تمایل به بقا دارد و به طور غریزی می داند که برای بقا باید بیاموزد و بیامون خود را شناسایی کند و بداند با محیط به چه شکلی رفتار کند از این جهت ابتدا سعی در شناخت خود، هویت خود و

جنبه های متفاوت نفس است زیرا می داند بدون شناخت از خود نمی تواند هماهنگی و سازگاری بین این موجود جدید با پیرامون ایجاد کند از این جهت و همانطور که گفته شد ابتدا سعی در شناخت جنسیت خود دارد و می خواهد عملکرد آن را به خوبی بشناسد، در این مسیر شناخت از خود از طریق برخورد با پیرامون اتفاق می افتد، در واقع هر فرد، شیع یا اتفاقی در اوایل زندگی یک انسان مانند آینه ای برای او عمل می کند، حال تصور کنید این آینه ها وضوح، کیفیت و اندازه لازم را نداشته باشند، به قطع یقین دیدو شناخت اشتباه و برداشت مخربی را انتقال خواهند داد، اینجاست که لزوم آگاهی و آموزش پیرامون نیز مشخص می گردد. والدین و مربیان همان پیرامونی هستند که می توانند تصویر و شناخت خوب و درستی از کودک برایش انعکاس دهند و موجبات رشد و شکوفایی را بر او فراهم سازند.

باتوجه به گفته های فوق در کتاب حاضر تلاش گردیده مسیر واضح و روشنی برای والدین و مربیان جهت سودهی به رشد کودکان ترسیم گردد و از این جهت مطالبی گرد هم آورده شده تا بتوانند با مجموعه اقدامات لازم در دوره شناختی جنسی کودکان و نوجوانان آشنایی کامل داشته و همچنین در مقابل کنجکاوی ها و پرسشهای آنها پاسخگوی مناسبی باشند. امیدواریم با گردآوری این مطالب توانسته باشیم مهره موثری برای آینده جامعه و کودکان و نوجوانان کشور عزیزمان باشیم.

علیرضا فرهادی

لیلا میکائیل